

ДЕЯКІ ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА У ЗМІННИХ УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВОГО СУСПІЛЬСТВА

Запухляк І. Б.

д. е. н., доцент, професор

кафедра менеджменту та адміністрування

*Івано-Франківський національний технічний університет
нафти і газу, Україна*

Ключові слова: *розвиток, підприємство, зміни, нестабільність, інформаційно-цифрове суспільство, соціально-економічна система.*

Keywords: *development, enterprise, changes, instability, information and digital society, socio-economic system.*

Жодне підприємство не може функціонувати та розвиватись без взаємозв'язку із зовнішнім середовищем, оскільки від нього підприємство отримує необхідні ресурси, в ньому ж є і покупці тих результатів діяльності, яких воно досягає. Сукупність дії всіх факторів зовнішнього середовища може забезпечити ефективне функціонування підприємства та його розвиток за умови їх діалектичного зв'язку. Проте, часто в реальному житті нестабільність середовища підприємства буває настільки високою та непередбачуваною, що її вплив на підприємство має руйнівний характер.

Узагальнені результати компаративного аналізу теорій розвитку соціально-економічних систем в аспекті виявлення їх значення у дослідженнях розвитку підприємства представлено у вигляді табл. 1, виокремлення основних положень щодо сутності і особливостей розвитку підприємства як соціально-економічної системи в сучасних умовах – у вигляді рис. 1.

Таблиця 1

Концепції розвитку соціально-економічних систем та їх значення у теоретичних дослідженнях розвитку підприємства

Концепція розвитку СЕС	Значення концептуальних положень у розвитку підприємства
Концепція сталого розвитку	Узгодженість економічного, екологічного та людського розвитку.
Концепція випереджального розвитку	Розвиток інтелекту та творчих здібностей працівників, їх культури та духовності.

Концепція розвитку СЕС	Значення концептуальних положень у розвитку підприємства
Концепція гармонійного розвитку	Гармонійне узгодження соціально-економічних, духовно-інтелектуальних, ресурсних та ін. інтересів, що забезпечить гармонійність зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства і оптимальність виконання обмеження: «ресурси-час-якість».
Концепція розвитку на основі синергетичного підходу	Передбачає: багатоваріантність розвитку; нестійкість і невизначеність поведінки підприємства при зростаючій ентропії; володіння підприємством емерджентними ознаками.
Концепція інноваційного розвитку	В основу розвитку підприємства закладено «інновації», впровадження яких зумовлює трансформаційні процеси і формування нових комбінацій факторів виробництва.
Концепція оновленої парадигми економічного розвитку	Розвиток відбувається через настання криз та їх подолання шляхом впровадження необхідних змін і встановлення нового відносно стійкого стану підприємства.

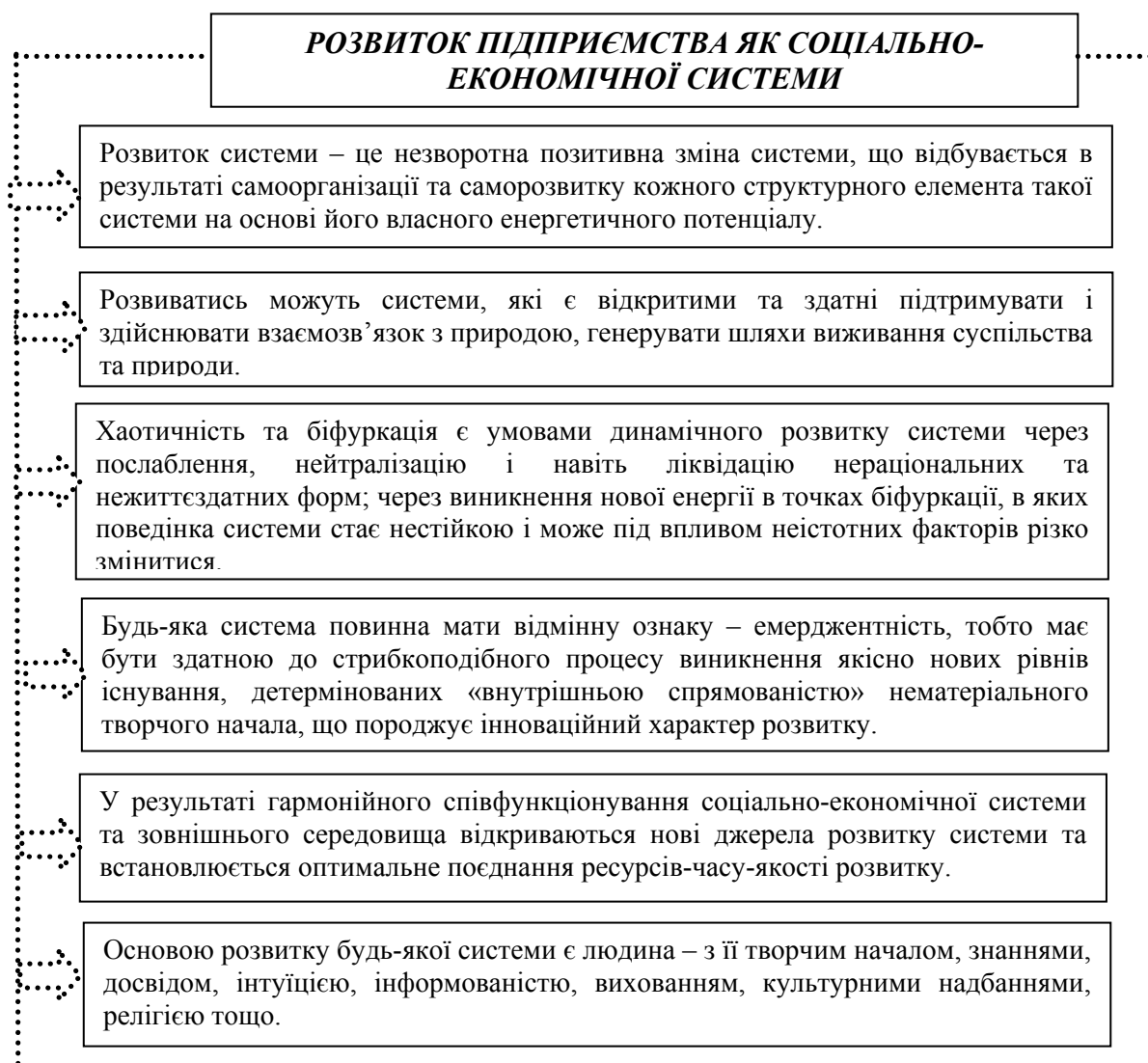

Рис. 1. Основні положення щодо сутності та особливостей розвитку підприємства як СЕС в сучасних умовах

Віханський О. підкреслює, що у сучасних умовах будь-яка організація повинна не лише призвичаюватись до зовнішнього середовища шляхом адаптації своєї внутрішньої структури та поведінки до вимог ринку, але і активно формувати зовнішні умови своєї діяльності, постійно виявляючи в зовнішньому середовищі загрози та потенційні можливості [1, с. 20–22]. Концептуально схему вивчення впливу рівня нестабільності зовнішнього середовища на ефективність функціонування підприємства можна представити на рис. 2.

Отже, керівники, що приймають рішення, помічають (виявляють) невизначеність зовнішнього середовища, котре породжує його нестабільність, тоді, коли не можуть інтерпретувати або розуміти сигнали, які з нього надходять. Якщо невизначеність з'являється в тих компонентах середовища, які є стратегічно важливими для функціонування та розвитку підприємства, тоді виникає потреба у активізації збору інформації про таку компоненту / фактор подальшого виявлення та прогнозування можливих тенденцій зміни факторів та їх впливу на підприємство.

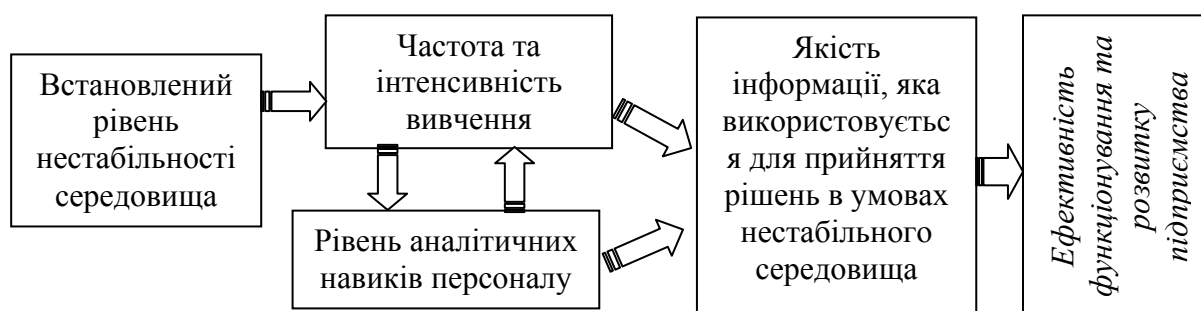

Рис. 2. Концептуальна схема вивчення впливу нестабільності середовища на ефективність функціонування підприємства

Джерело: розробка автора згідно джерел [2; 3].

На основі розгляду концептуальних засад теорій розвитку соціально-економічних систем отримано такі теоретичні висновки: розвиватись може соціально-економічна система, яка є відкритою і перебуває у гармонійному співфункціонуванні із зовнішнім середовищем, здатна швидко реагувати на зміни у ньому; володіє відмінними, притаманними тільки їй ознаками; основою якої є творча, досвідчена, інформована, культурна людина; розвиток системи передбачає покращення якісних характеристик та зміцнення стійкості системи, підвищення її впливу на інші системи та процеси, проходження таких змін у певному просторі та часі.

Список використаних джерел

1. Виханский О. Стратегическое управление : учебник / О. Виханский. – М. : Гардарики, 1999. – 296 с.
2. Zhang, X., Majid, S. & Foo, S. (2012). Perceived environmental uncertainty, information literacy and environmental scanning. Towards a refined framework. Information Research, 17(2) paper 515. [Available at <http://InformationR.net/ir/17-2/paper515.html>].
3. Запухляк І.Б. Інформаційне забезпечення прийняття управлінських рішень в умовах нестабільності. Науковий вісник Буковинського державного фінансово-економічного університету / І.Б. Запухляк, І.І. Василик. – Серія «Економічні науки». Вип. 28. – Ч. 1. – 2015. – С 96–98.

DOI:<http://doi.org/10.31617/k.knute.2019-03-19.38>

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА В КОНТЕКСТІ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Зінченко О. А.

д. е. н., завідувач кафедри

Короленко Р. В.

к. е. н., старший викладач

кафедра фінансів суб'єктів господарювання та інноваційного розвитку

Криворізький національний університет, Україна

Ключові слова: конкурентоспроможність підприємства, фінансові результати, прибуток, управління конкурентоспроможністю, система управління фінансовими результатами.

Keywords: competitiveness of enterprise, financial results, income, management, control system by financial results, a competitiveness.

Одним із стратегічних завдань забезпечення розвитку вітчизняних підприємств у сучасних кризових ситуаціях економіки України є науковий аналіз проблем, пов'язаних із зростанням конкуренції на внутрішніх і зовнішніх ринках та підвищенням конкурентоспроможності підприємств.